

חיובים על פי הרשאה

מבוא

1. חיובים על פי הרשאה הינם שיטה לביצוע תשלומים על פיה מוטב גובה כספים מהלקוח באמצעות בנקים. חשבון הבנק של הלקוח מחוייב וחשבונו של המוטב מזוכה מכוח חיוב שמציג המוטב על פי הרשאה שנתן הלקוח.
2. בביצוע תשלומים על פי שיטה זו, משתתפים המוטב, הלקוח והבנקים שלהם. לפיכך, יש לקיים תהליך שיסדיר את היחסים שבין הצדדים השונים.
3. הוראה זו מסדירה את מערכת התשלומים בדרך של חיובים על פי הרשאה, בעיקר ככל שהדבר נוגע לשמירת זכויות הלקוח (להלן - ההסדר).
4. מובהר שאין האמור בהוראה זו בא להטיל על הבנק אחריות כלפי הלקוח בכל הנוגע לעסקה שבין המוטב לבין הלקוח.

תחולה

4. (א) המפקח רשאי לקבוע הוראות מסוימות שונות מאלו המפורטות להלן, שיחולו על תאגיד בנקאי מסוים, או לפטור, במקרים חריגים, תאגיד בנקאי מסוים מהוראה מסוימת, כאשר קיימים טעמים מיוחדים שבהם ראה לנכון לעשות כן, ומנימוקים שירשמו.

התקשרות הבנק עם מוטב

5. (א) פנה מוטב לבנק לשם התקשרות לצורך ההסדר, יבחן הבנק תחילה את טיבו של המבקש ואת הסיכוי כי יוכל לעמוד בכל תנאי ההסדר וההסכם שבינו לבין הבנק.
- (ב) הבנק יקבל מהמוטב כתב שיפוי, בו מתחייב המוטב לשפות כל לקוח וכל בנק, בגין נזק שנגרם בשל ליקוי בחומר שהציג המוטב. בנסיבות בהן המוטב מעוניין באפשרות של הגשת בקשה להקמת הרשאה לחיוב חשבון עבור לקוחותיו, יפעל התאגיד הבנקאי מול המוטב להבטחת תקינות הליך זיהוי הלקוח וקבלת העתק מהסכמת הלקוח בכתב.
- (ג) (1) הבנק יקבל מהמוטב התחייבות לפיה במקרה של מספר חיובים לאותו לקוח, יודיע המוטב ללקוח מהו סכום כל חיוב ומקורו, אלא אם פרטים אלה מופיעים בדף החשבון ששולח הבנק ללקוח; ההודעה תישלח ללקוח בסמוך למועד חיוב חשבונו.
- (2) על אף האמור בפסקה 1, במקרה של מספר חיובים לאותו לקוח, שסכומם נקבע בהסכם עם הלקוח, וסכום החיוב משתנה רק כתוצאה מתוספת הפרשי הצמדה, ניתן להסתפק בהודעה מפורטת כאמור, לפחות אחת לשנה, אולם אם במשך השנה חל שינוי בהרכב התשלום, יש לשלוח הודעה נוספת מפורטת כאמור בפסקה 1.

הגשת בקשה להקמת הרשאה לחיוב חשבון

- 6.א. (א) בנק יאפשר ללקוח להגיש בקשה להקמת הרשאה לחיוב חשבון, במישרין או באמצעות מוטב.
- (ב) בנק יאפשר ללקוח להגיש בקשה להקמת הרשאה לחיוב חשבון במישרין בכל אחד מאמצעי ההתקשרות הבאים: אתר האינטרנט של התאגיד הבנקאי, פקס, דואר, סניף התאגיד הבנקאי, וכן בכל אמצעי התקשרות נוסף בהתאם להחלטת הבנק (להלן: אמצעי ההתקשרות).
- (ג) הוגשה בקשה להקמת הרשאה לחיוב חשבון על ידי מוטב, תתאפשר הקמת ההרשאה רק אם צורף לבקשה העתק מהסכמת הלקוח לכך בכתב.
- (ד) בקשה להקמת הרשאה לחיוב חשבון תכלול את הפרטים המפורטים **בתוספת א'** להוראה. על הבנק להביא לידיעת הלקוח שעליו לקבל מהמוטב את הפרטים הנדרשים למילוי הבקשה.
- (ה) על הבנק להעמיד לרשות הלקוח אפשרות לוודא את זהות המוטב על ידי בדיקת פרטי (קרי, בדיקת התאמה בין קוד המוסד לשם המוסד), בעת הגשת בקשה להקמת הרשאה לחיוב חשבון.
- (ו) על הבנק ליידע את הלקוח בעת הגשת הבקשה להקמת הרשאה לחיוב חשבון על זכותו להודיע על ביטול חיוב או ביטול הרשאה בהתאם לסעיפים 7 ו-8 בהתאמה, ועל הדרך לבטלם.
- (ז) קיבל בנק בקשה להקמת הרשאה לחיוב חשבון, ימסור הבנק למוטב תשובה בכתב. במקרה של תשובה חיובית - יציין הבנק בתשובתו למוטב כי הוקמה ההרשאה במערכותיו, וכן יפרט את ההגבלות הקיימות בהרשאה, בהתאם לתוספת א', ככל שישנן. במקרה של תשובה שלילית – הבנק יודיע למוטב את תשובתו וכן יודיע על כך גם ללקוח, תוך ציון הסיבה לתשובה השלילית. תשובת הבנק, חיובית או שלילית, תשלח בתוך חמישה ימי עסקים ממועד קבלת הבקשה.
- (ח) בנק יתעד את פרטי ההרשאה לחיוב חשבון, כאמור בתוספת א', את הסכמת הלקוח, וכן תשובות שליליות שניתנו כאמור בס"ק (ז), לרבות הסיבות לתשובות השליליות.
- (ט) בנק יאפשר ללקוח לקבל "דוח הרשאות לחיוב חשבון" מעודכן (להלן – הדוח), בכל עת, אשר יכלול את המידע האמור **בתוספת ב'** להוראה, באמצעות שימוש בכל אמצעי ההתקשרות וכן באמצעות מסופי המידע בסניפי הבנק.

בקשה לשינוי חשבון המחויב על-פי הרשאה

- 6.ב. במקרה של לקוח, שחשבונו בבנק מסוים (להלן-הבנק הישן) מחוייב על-פי הרשאה, המבקש שהחיוב יתבצע בחשבון בבנק אחר (להלן-הבנק החדש) יחולו ההוראות הבאות:

הגשת בקשה להעברת חיובים על ידי הלקוח

- (1) הבנק החדש יקבל מהלקוח, בכל אחד מאמצעי ההתקשרות, בקשה להעברת חיובים על פי הרשאה, כולם או חלקם, בהתאם לתוספת ג' להוראה.
- (2) ביקש הלקוח במסגרת הבקשה להעברת חיובים על פי הרשאה, שהבנק החדש יפנה לבנק הישן לצורך קבלת הדוח מחשבונו הישן, תבוצע פנייה זו בתוך יום עסקים אחד ממועד הגשת הבקשה.
- (3) על הבנק הישן להיענות לפניית הבנק החדש בתוך יום עסקים אחד ממועד קבלת הפנייה.
- (4) במקרה של תשובה שלילית לבקשה להעברת חיובים על פי הרשאה, כולם או חלקם, ימסור הבנק החדש ללקוח תשובה בכתב, תוך ציון הסיבה לתשובה השלילית, בתוך 5 ימי עסקים ממועד קבלת הדוח.

בדיקת נתוני ההרשאות והקמתן

- (5) הבנק החדש יודא כי הלקוח המבקש להעביר את ההרשאות מורשה לעשות זאת, על פי פרטי בעלי החשבון והרכב החתימות המופיעים בדוח שהופק מחשבונו הישן של הלקוח.
- (6) הבנק החדש, לאחר שוודא שהלקוח מורשה להעביר את ההרשאות, יקים את ההרשאות במערכותיו וימסור ללקוח את הדוח, שיופק מחשבונו החדש. על הבנק החדש להשלים את הקמת ההרשאות ומשלוח הדוח ללקוח בתוך שלושה ימי עסקים ממועד קבלת הדוח מחשבונו הישן של הלקוח.
- (7) מצא הבנק החדש שהלקוח אינו מורשה להעביר את ההרשאות, על פי הפרטים המופיעים בדוח שהופק מחשבונו הישן, יאפשר הבנק החדש ללקוח להגיש בקשה להקמת הרשאה בחשבון כאמור בסעיף 6א.

העברת המידע למוטב

- (8) הבנק החדש ימסור לבנק, אשר על פי פרטי החיוב האחרון שבוצע בחשבון הישן של הלקוח, הוא הבנק המייצג את המוטב לו העניק הלקוח הרשאה לחיוב חשבון (להלן: הבנק המייצג), בתוך יום עסקים אחד ממועד השלמת הקמת ההרשאה, את הפרטים האמורים בסעיפים 5-1 לתוספת ג' להוראה, וכן את פרטי ההרשאה הרלוונטית, כפי שהם מופיעים בסעיף 4 לדוח.
- (9) הבנק המייצג יעביר למוטב את הודעת הבנק החדש, בתוך יום עסקים אחד ממועד קבלתה, על מנת שזה יוכל להמשיך ולחייב באופן שוטף את חשבונו החדש של הלקוח.
- (10) על אף האמור בס"ק (8)-(9), הבנק החדש רשאי למסור למוטב, בתוך יום עסקים אחד, את הפרטים האמורים בס"ק (8), באופן ישיר ולא באמצעות הבנק המייצג.

(11) לא התקבל חיוב מהמוטב בחשבונו החדש של הלקוח במהלך 65 ימים מיום בקשת הלקוח, יודיע על כך הבנק החדש ללקוח.

ביטול חיוב על ידי הלקוח

7. (א) הלקוח רשאי לבטל חיוב מסוים בהודעה בכתב לבנק שלו, ובלבד שההודעה כאמור תימסר לבנק לא יאוחר מ-3 ימי עסקים לאחר מועד החיוב. ככל שהודעת הביטול ניתנה לאחר מועד החיוב, הזיכוי ייעשה בערך יום מתן הודעת הביטול.
- (ב) הלקוח רשאי לדרוש מהבנק לבטל חיוב אם החיוב נעשה על פי הרשאה שבטלה על פי סעיף 8.
- (ג) הלקוח רשאי לדרוש מהבנק בהודעה בכתב לבטל חיוב אם החיוב אינו תואם את מועד פקיעת התוקף שנקבע בהרשאה, או את הסכומים שנקבעו בהרשאה, אם נקבעו.
- (ד) ביטול חיוב כאמור בסעיפים (א)-(ג) משמעותו ביטול החיוב כולו ולא תיקונו או שינויו.

ביטול ההרשאה

8. (א) הלקוח יהיה רשאי לבטל את הרשאתו בכל עת, באמצעות הודעה בכתב.
- (ב) הביטול ייכנס לתוקף יום עסקים לאחר מתן ההודעה לבנק.
- (ג) חייב הבנק חשבונו של הלקוח על אף ביטול כאמור בסעיף זה, בסעיף 7(ב), או בסעיף 7(ג), ישיב הבנק ללקוח את סכום החיוב בערך יום החיוב.
- (ד) הרשאה שלא נעשה בה שימוש במשך תקופה של 24 חודשים ממועד החיוב האחרון, בטלה.

הוצאת לקוח מן ההסדר

9. הבנק רשאי להוציא לקוח מן ההסדר אם היתה לו סיבה סבירה לכך והודיע ללקוח מיד לאחר קבלת ההחלטה בידי הבנק תוך ציון הסיבה.

חזרת חיוב

9א. במקרה של החזרת חיוב על ידי הבנק שלא על פי הוראת הלקוח, יודיע הבנק ללקוח על החזרת החיוב מיד לאחר החזרתו, תוך ציון הסיבה.

זיהוי החיוב בדפי החשבון

10. בדפי החשבון שהבנק ממציא ללקוח, יהיו רשומים סכומי החייבים על פי הרשאה או החזרתם, בצורה שתאפשר ללקוח לזהות את המוטב וזאת על ידי ציון שם המוטב.

חיובים במסגרת כרטיסי חיוב

11. הוראה זאת לא תחול על הרשאות לחיוב חשבון בכרטיס חיוב כמשמעותם בחוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו - 1986. לעניין הרשאה שנתן לקוח לחברת כרטיסי אשראי לחייב את חשבון הבנק שלו, יחולו כל סעיפי ההוראה למעט סעיף 1.4(ב) לתוספת א'.

<u>עדכונים</u>			
תאריך	פרטים	גרסה	חוזר 06 מס'
16/6/91	חוזר מקורי		148/16
8/91	שיבוץ בהוראות ניהול בנקאי תקין	1	-----
12/95	גרסה מחודשת של קובץ ניהול בנקאי תקין	2	-----
31/3/97	עדכון	3	1860
8/7/99	עדכון	4	1978
13/1/00	עדכון	5	1991
01/09/14	עדכון	6	2428
30/12/20	עדכון	7	2640

תוספת א' – בקשה להקמת הרשאה לחיוב חשבון – לפי סעיף 6א(ד)

.1		בקשה להקמת הרשאה לחיוב חשבון, המוגשת במישרין על ידי הלקוח, תכלול את הפרטים הבאים:	
	1.1	מועד הבקשה	
	1.2	פרטי המוטב	קוד מוסד
		שם מוסד	
	1.3	אסמכתא/מספר מזהה של הלקוח אצל המוטב (ככל שקיים)	
	1.4	<p>בעת הגשת הבקשה יעמדו ללקוח שתי אפשרויות:</p> <p>(א) הקמת הרשאה כללית, שאינה כוללת הגבלות.</p> <p>(ב) הקמת הרשאה הכוללת לפחות אחת מההגבלות הבאות:</p> <p>תקרת סכום החיוב</p> <p>מועד פקיעת תוקף הרשאה</p> <p>הבנק יבהיר ללקוח באופן מפורש, כי אם יישלחו על ידי המוטב חיובים שאינם עומדים בהגבלות שקבע הלקוח, הם יוחזרו על ידי הבנק, על כל המשמעויות הכרוכות בכך.</p>	
.2		בקשה להקמת הרשאה לחיוב חשבון שמוגשת על ידי המוטב, תכלול בנוסף לפרטים האמורים לעיל, גם את הפרטים הבאים:	
	2.1	פרטי חשבון הבנק של הלקוח- מספרי חשבון, סניף ובנק	
	2.2	שם הלקוח/לקוחות	
	2.3	מספרי תעודות זהות	
	2.4	העתק מהסכמת הלקוח בכתב לכך שהבקשה להקמת הרשאה לחיוב חשבון תוגש על ידי המוטב	

תוספת ב' – דוח הרשאות לחיוב חשבון – לפי סעיף 6א(ט)

1. תאריך שליפת הדוח

מספר חשבון	
מספר סניף	
מספר בנק	

2. בעלי חשבון:

שם	מס' ת.ז. / דרכון / ח.פ.

3. הרכב חתימות:

	ביחד / ביחד ולחוד
--	-------------------

4. רשימת ההרשאות הקיימות בחשבון:

פרטי חיוב אחרון שבוצע בחשבון					פרטי המוטב			
פרטי הבנק המייצג**	סכום חיוב אחרון	מועד חיוב אחרון	מועד פקיעת תוקף ההרשאה*	תקרת סכום החיוב*	תאריך פתיחת הרשאה	מספר מזהה אצל המוטב	שם מוסד	קוד מוסד

* עמודות אלו ימולאו רק כאשר הלקוח בחר בהרשאה הכוללת הגבלות אלו.

** "בנק מייצג" – הבנק, אשר על פי פרטי החיוב האחרון שבוצע בחשבון הלקוח הוא הבנק המייצג את המוטב לו העניק הלקוח הרשאה לחיוב חשבון.

תוספת ג' – בקשה להעברת חיובים על פי הרשאה – לפי סעיף 6ב(1)

בקשה להעברת חיובים על פי הרשאה תכלול את הפרטים הבאים:	
1.	מועד הבקשה
2.	פרטי החשבון החדש (מספרי חשבון, סניף ובנק)
3.	מספרי הזהות של כל בעלי החשבון החדש*
4.	פרטי החשבון בבנק הישן (מספרי חשבון, סניף ובנק)
5.	הסכמת הלקוח למסירת המידע האמור לבנק המייצג ו/או למוטבים ו/או לבנק הישן.
6.	<p>הבהרה, לפיה על הלקוח לצרף את "דוח הרשאות לחיוב חשבון" מחשבונו הישן, (הדוח כולל את רשימת ההרשאות לחיוב חשבון הקיימות בחשבונו הישן ואת פרטיהן), לצורך השלמת ביצוע ההעברה בפועל.</p> <p>לפיכך, הלקוח יתבקש לבחור באחת משתי החלופות הבאות:</p> <p>א) פניית הבנק החדש לבנק הישן לצורך קבלת הדוח (על הבנק לציין כי הדוח יתקבל בתוך 3 ימי עסקים).</p> <p>ב) הגשת הדוח בעצמו.</p>

* לעניין זה, "מספר זהות" – כהגדרתו בצו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשס"א-2001.

הערה: כאשר מבקש הלקוח להעביר רק חלק מההרשאות שהיו בחשבונו הישן, יש להוסיף לבקשה את פרטי ההרשאות אותן מבקש הלקוח להעביר.